

Roll No.....
Signature of Invigilator .....

Paper Code

MSV-CT-101

पतंजलि विश्वविद्यालय

University of Patanjali
Examination December - 2022

एम. ए. व्याकरण, प्रथमसत्रम्
व्याकरणम्, प्रथमपत्रम्
संस्कृतव्याकरणम् - 1

समय: - होरात्रयम्

पूर्णाङ्कः 70

निर्देशः अस्य प्रश्नपत्रस्य सप्तत्यङ्काः निर्धारिताः सन्ति, अङ्कनिर्देशः प्रतिखण्डं द्रष्टव्यः, सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः।

(व्याकरणमहाभाष्यम्)

पृष्ठेषु पञ्चसु त्रयः प्रश्नाः समाधेयाः।

(3 x15 =45)

1. आचार्येण वर्णानामुपदेशः किमर्थः कृतः? अस्य समाधानं स्पष्टी क्रियताम्।
2. व्याकरणशब्दस्य कः पदार्थः? भाष्यानुसारेण उत्तरं दीयताम्।
3. यस्तु प्रयुङ्क्ते, चत्वारि शृङ्गा, सक्तुमिव एतेषां प्रतिपादनं कार्यम्।
4. किं पुनरिमे वर्णा अर्थन्तः, आहोस्विदनर्थकाः?
5. य एते वर्णेषु वर्णैकदेशा वर्णान्तरसमानाकृतयः, एतेषाम् अवयवग्रहणेन ग्रहणं स्याद्वा न वा?

पृष्ठेषु अष्टसु पञ्च प्रश्नाः समाधेयाः।

(5 x5 =25)

6. अथ किमर्थम् अन्तस्थानाम् अणसूपदेशः क्रियते?
7. अथ किमिदमक्षरम् इति?
8. “अयं हकारो द्विर् उपदिश्यते” भाष्यरीत्या उत्तरं दीयताम्।
9. “अतपर एच इग्घस्वादेशे” वार्तिकं भाष्यानुसारेण विवेचनीयम्।
10. “सर्वे देशान्तरे” भाष्यरीत्या विवेचनीयम्।
11. अथ सिद्धशब्दस्य कः पदार्थः।
12. किं शब्दोपदेशः कर्तव्यः, आहोस्विदपशब्दोपदेशः, आहोस्विदुभयम् - भाष्यानुसारेण विवेचनीयम्।
13. कानिपुनः शब्दानुशासनस्य प्रयोजनानि? (रक्षा .....

-----X-----